

Inleiding

Voor u ligt de tweede Turap van 2017.

De opzet van de verslaggeving heeft dezelfde vorm als de (eerste) Turap 2017.

Bij de inrichting van de rapportage is rekening gehouden met de wensen van de raad:

1. Het verslag is in de vorm van een stoplichtrapportage.
2. Het rapport is meer beleidsmatig ingestoken en met minder financiële informatie.
3. Dit jaar is een geactualiseerd overzicht van de stand van de reserves opgenomen.
4. De status van de kredieten zijn in dit rapport opgenomen.

De financiële gegevens zijn gebaseerd op de peildatum van eind augustus en de verslaglegging is geprognostiseerd op een doorkijk naar het einde van 2017.

Programma's

Per programma zijn de in de begroting 2017 benoemde doelenbomen opgenomen.

De beleidsmatige en operationele doelen waar de focus op ligt in 2017, staan gemeld in de begroting 2017.

In de Turap is de voortgang van deze doelen vertaald in een stoplicht rapportage.

De stoplichten geven de status van het vastgestelde beleid en/of financiën aan.

Als de status van het beleid nog voldoet aan het beoogde resultaat en de financiën binnen begroting blijven, dan is de kleur groen.

Bij een groen licht wordt alleen een toelichting geschreven als er iets te melden valt.

Bij de oranje en rode stoplichten staat altijd een toelichting waarom er een afwijkende kleur is gebruikt.

Van de financiële afwijkingen >€ 100.000 is een verklaring opgenomen bij het betreffende programma.

Buiten de benoemde doelen staat onder elk programma een kopje overige ontwikkelingen

Ontwikkelingen die geen betrekking hebben op de benoemde doelen, zijn hier opgenomen.

Dit kunnen ontwikkelingen zijn op beleidsmatig, politiek of financieel gebied.

Algemene mededelingen

Na de programma's volgen algemene mededelingen.

Dit zijn mededelingen die niet te groeperen zijn onder een programma.

Een voorbeeld hiervan is informatie over de Algemene Uitkering en de regelgeving BBV.

Financiële informatie

Tenslotte eindigt het rapport met een financieel overzicht.

Deze begint met de actuele stand van de reserves inclusief de mutaties.

Daaronder staan de lopende kredieten met een toelichting op de status.

We eindigen met een financiële overzicht waarin de financiële effecten per programma zichtbaar zijn.

.

Omschrijving

Beleed

Financiën

Eventuele toelichting

Programma 1 Bestuur en Ondersteuning

1.1 Vergroten van participatie met inwoners en ondernemers in gemeentelijke besluitvormingsprocessen

1.1 Vergroten van participatie met inwoners en ondernemers in gemeentelijke besluitvormingsprocessen

1.2 Versterken van deelname gemeente Den Helder in regionale samenwerkingsverbanden

1.2 Versterken van deelname gemeente Den Helder in regionale samenwerkingsverbanden

1.4 Adequate informatievoorziening aan inwoners en bedrijven

1.4 Adequate informatievoorziening aan inwoners en bedrijven

1.4.1 Het in stand houden van goede parkeervoorzieningen

1.6 Inwoners, ondernemers en bezoekers kunnen veilig gebruikmaken van de mogelijkheden die Den Helder biedt.

1.6 Inwoners, ondernemers en bezoekers kunnen veilig gebruikmaken van de mogelijkheden die Den Helder biedt.			
1.6.1 Lokaal integraal veiligheidsbeleid			

Overige ontwikkelingen

Het budget voor juridische kosten heeft een overschrijding van circa € 190.000. Dit wordt veroorzaakt door een aantal dossiers dat veel aandacht heeft gevraagd de afgelopen tijd, zoals de Watertoren en het Postkantoor. Ook op de afwikkeling van een aantal personeelsdossiers is meer uitgegeven dan was voorzien. We stellen voor een begrotingswijziging van € 250.000 op deze post toe te voegen, om ook mogelijke kosten in de rest van het jaar op te vangen. Overigens heeft er een aanbestedingsprocedure plaatsgevonden op de juridische advisering. Wij gaan er van uit dat we hierdoor de kosten beter kunnen beheersen.

Als gevolg van de uitbreiding van de formatie van de afdeling Sociaal Domein per 1 oktober 2017 met 15 fte zullen de lasten met ongeveer € 243.000 toenemen. Hiervan dekken we ongeveer € 100.000 vanuit de Integratie-uitkering Sociaal Domein.

Met de invoering van de vennootschapsbelastingplicht voor overheidslichamen en ondernemingen heeft ook de verbonden partij NV Houdstermaatschappij GKNH (Gaskop Noord-Holland) te maken. Gaskop Noord-Holland is momenteel bezig om de verschuldigde vennootschapsbelasting zoveel mogelijk te beperken. Hiertoe is overleg met de belastingdienst en zullen de aandelen in Alliander op korte termijn naar rato worden overgedragen aan de deelnemende gemeenten.

Aangezien de uitkomsten van het overleg met de belastingdienst nog niet duidelijk zijn heeft Gaskop Noord-Holland besloten om in 2017 geen dividenduitkering te doen. Hierdoor moeten wij € 200.000 aframen van de opbrengsten. Afhankelijk van de uitkomsten uit het overleg met de Belastingdienst zal er (mogelijk) op een later moment alsnog een dividenduitkering worden gedaan.

Omschrijving	Beleid	Financiën	Eventuele toelichting
Programma 2 Openbare ruimte			
2.1 Inwoners stimuleren de fiets nemen			
2.1 Inwoners stimuleren de fiets nemen			
2.2 Verbeteren van de bereikbaarheid			
2.2 Verbeteren van de bereikbaarheid			
2.4 Gebiedsgericht werken			
2.4 Gebiedsgericht werken			Gebiedsgericht werken hebben we breder getrokken dan alleen het onderhoud van de openbare ruimte. Via de kaderbrief hebben we daarvoor een voorzet gedaan. In de aanloop naar de begroting zijn we daarover met u in gesprek geweest. Bij de behandeling van de begroting 2018 hebt u een besluit genomen. Het schrijven van deze turap vond plaats voor de behandeling van de begroting. Uw besluit was daarom ten tijde van het schrijven nog niet bekend.
2.5 Een duurzame, veilige stad			
2.5 Een duurzame, veilige stad			Een investeringskrediet van € 300.000,-- is beschikbaar gesteld voor de aanleg van LED verlichting in prioritaire buurten die in het kader van Nieuw Perspectief Openbare Ruimte in aanmerking komen om als eerste om te vormen.
2.6 Inhalen van achterstallig onderhoud			

2.6 Inhalen van achterstallig onderhoud			De aanpak van achterstallig onderhoud is deels verweven in het gebiedsgericht werken. De raad sprak zich bij de behandeling van de begroting 2018 uit over het gebiedsgericht werken. De aanpak van achterstallig onderhoud is afhankelijk van de besluitvorming van de raad. Tijdens het schrijven van deze tussenrapportage heeft besluitvorming in de raad nog niet plaatsgevonden.
---	--	--	--

2.8 Zorgen dat zoveel mogelijk mensen in onze gemeente naar hartenlust kunnen sporten en recreëren in een groene omgeving

2.8 Zorgen dat zoveel mogelijk mensen in onze gemeente naar hartenlust kunnen sporten en recreëren in een groene omgeving			
2.8.2 Kansen om speelgelegenheden of -aanleidingen te creëren worden benut			

2.10 Evenementen bevorderen die bijdragen aan de identiteit van de stad en een regionale of (inter) nationale uitstraling hebben

2.10 Evenementen bevorderen die bijdragen aan de identiteit van de stad en een regionale of (inter) nationale uitstraling hebben			
--	--	--	--

Overige ontwikkelingen

Op 13 september zijn door een storm verspreid door de gemeente ongeveer 70 bomen omgewaaid. De kosten daarvan zijn tijdens het opstellen van deze tussenrapportage nog niet bekend.

In de begroting 2017 is een onttrekking uit de reserve revolverend fonds duurzame openbare verlichting geraamd van € 40.000. Tegenover deze onttrekking zijn echter geen uitgaven opgenomen. Voor de aanschaf van duurzame verlichting is inmiddels in 2017 door de raad een krediet beschikbaar gesteld. De onttrekking uit de reserve kan daardoor vervallen.

De aanleg van de rondweg Noorderhaaks vordert gestaag. Naar verwachting zal oplevering volgen in 2018. Voor dit jaar wordt er € 1.825.000 voor uitvoering geraamd. Door gewijzigde wet- en regelgeving op het gebied van Financiën zijn wij genoodzaakt om deze investering te activeren en af te schrijven. Hierdoor wordt het restant van de bestemmingsreserve overgeheveld naar een kapitaallegalisatiereserve.

Voor herinrichting van een deel van sportterrein Streepjesberg is een projectbudget van € 250.000 beschikbaar gesteld. Voortgang van dit project schuift door naar 2018. Vanwege gewijzigde boekhoudregels moeten deze uitgaven bovendien 'geactiveerd' worden. Waartoe we een bestemmingsreserve en kapitaallegalisatie reserve ingestellen.

Het 'vrij parkeren' zal naar verwachting tot een besparing van € 108.000 leiden op de diverse parkeer gerelateerde budgetten. Contractuele verplichtingen met derden beïnvloeden de besparing nadelig.

In het kader van uitvoering van 'De kop Werkt !' is het deelproject 'gebiedsgerichte inrichting Huisduinen' opgestart (€ 100.000) met als inzet het spiegelen van de strandopgang vanaf de Grafelijkheidsweg, zodat we deze meer noordelijk en minder steil realiseren. Hierdoor verbetert de bereikbaarheid.

Omschrijving	Beleed	Financiën	Eventuele toelichting
--------------	--------	-----------	-----------------------

Programma 3 Economische zaken

3.1 Creëren van een optimaal klimaat voor bedrijven om zich te vestigen

3.1 Creëren van een optimaal klimaat voor bedrijven om zich te vestigen			
---	--	--	--

3.2 Kennis behouden en versterken in de regio

3.2 Kennis behouden en versterken in de regio			
---	--	--	--

3.3 Ruimte bieden op bedrijfsterreinen en voldoende kaderuimte

3.3 Ruimte bieden op bedrijfsterreinen en voldoende kaderuimte	☒	☒	
3.3.1 Faciliteren van Port of Den Helder en Den Helder Airport	☒	☒	
3.4 Vraag en aanbod tussen arbeidsmarkt en onderwijs beter in balans brengen			
3.4 Vraag en aanbod tussen arbeidsmarkt en onderwijs beter in balans brengen	☒	☒	
3.5 Profileren van Den Helder als toeristische bestemming			
3.5 Profileren van Den Helder als toeristische bestemming	☒	☒	
3.5.2 Promotie van wat Den Helder te bieden heeft	☒	☒	

Overige ontwikkelingen

Omschrijving Beleid Financiën Eventuele toelichting

Programma 4 Onderwijs

4.1 Kwalitatief goed en gevarieerd onderwijshuisvestingsaanbod

4.1 Kwalitatief goed en gevarieerd onderwijshuisvestingsaanbod	☒	☒	
4.1.2 Adequaate leerlingenvervoer	☒	☒	

4.2 Kwalitatief goed onderwijs

4.2 Kwalitatief goed onderwijs	☒	☒	
--------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	--

Overige ontwikkelingen

Van het Rijk ontvangt de gemeente Den Helder als regiogemeente € 240.000 voor de uitvoering van de Rijksregeling VSV. Deze uitvoering zal vanaf 2017 plaatsvinden. Zowel de rijksbijdrage als het uitvoeringsbudget zijn niet geraamd.

Omschrijving Beleid Financiën Eventuele toelichting

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

5.1 Zoveel mogelijk inwoners van Den Helder sporten en bewegen, en ontwikkelen zo hun eigen talent

5.1 Zoveel mogelijk inwoners van Den Helder sporten en bewegen, en ontwikkelen zo hun eigen talent	☒	☒	
--	-------------------------------------	-------------------------------------	--

5.2 Exploiteren van voldoende kwalitatief goede sportvoorzieningen

5.2 Exploiteren van voldoende kwalitatief goede sportvoorzieningen	☒	☒	
--	-------------------------------------	-------------------------------------	--

5.3 Den Helder kent een veelzijdig, artistiek interessant aanbod aan culturele voorzieningen

5.3 Den Helder kent een veelzijdig, artistiek interessant aanbod aan culturele voorzieningen	☒	☒	
--	-------------------------------------	-------------------------------------	--

5.3.2 Zoveel mogelijk mensen deel aan cultuur			
5.4 Ondersteuning van het behoud van het historisch waardevolle erfgoed en het stimuleren van de belangstelling hiervoor			
5.4 Ondersteuning van het behoud van het historisch waardevolle erfgoed en het stimuleren van de belangstelling hiervoor			
5.6 Zorgen dat zoveel mogelijk mensen in onze gemeente naar hartenlust kunnen sporten en recreëren in een groene omgeving			
5.6 Zorgen dat zoveel mogelijk mensen in onze gemeente naar hartenlust kunnen sporten en recreëren in een groene omgeving			

Overige ontwikkelingen

Naar verwachting kan dit jaar het dossier Watertoren in de minne geschikt worden. In de eerste tussenrapportage hebben wij u reeds voorgerekend om wat voor kosten dit gaat. En een bedrag van € 400.000 opgenomen als aanvulling op de reeds bestaande voorziening. Wij gaan ervan uit dat dit afdoende zal zijn.

In het verleden is er ten behoeve van het project 'Stelling Den Helder, Poort naar de Wadden' door de gemeente een financiële garantstelling voor co-financiering afgegeven van maximaal € 300.000. In 2016 is dit project afgerond en afgerekend met het Waddenfonds en de provincie. Ondermeer door faillissement van een van de projectpartners moet er aanspraak gemaakt worden op de garantstelling van de gemeente. Deze aanspraak kan echter beperkt blijven tot € 195.175 welke we dekken uit het Monumentenfonds.

Omschrijving	Beleid	Financiën	Eventuele toelichting
Programma 6 Sociaal Domein			
6.1 Burger is tevreden over dienstverlening die zelfredzaamheid ondersteunt			
6.1 Burger is tevreden over dienstverlening die zelfredzaamheid ondersteunt			De cliëntervaringsonderzoeken Jeugd en Wmo 2017 hebben plaatsgevonden. Het grootste deel van de Wmo-cliënten is tevreden met de ondersteuning die zij ontvangen en vindt de ondersteuning passend bij de hulpvraag. De meeste jongeren en ouders die ambulante jeugdhulp ontvangen in onze gemeente oordelen hier zeer positief over. Ze voelen zich goed gehoord en zien de hulpverlener als betrokken en deskundig.
6.1.1 Burger vindt snel informatie en de aanvraag van diensten/producten wordt snel afgehandeld			De digitale Hulpwijzer is in juli operationeel geworden.
6.2 Iedere inwoner van Den Helder kan meedoen in de samenleving, op eigen niveau en naar draagkracht			

6.2 Iedere inwoner van Den Helder kan meedoen in de samenleving, op eigen niveau en naar draagkracht

Innovatieproject "NetWERKT versterkt" (voorheen formele/Informele hulp Jeugd en Wmo) is afgerond. Resultaten van het project zijn op 20 september 2017 tijdens een conferentie gepresenteerd:

Het inzetten van informele zorg is standaard onderdeel van het ondersteuningsplan.

De ondersteuning wordt efficiënter en effectiever ingezet. Integrale aanpak is bevorderd,

Vrijwilligers en het sociale netwerk worden meer dan voorheen ingezet op bepaalde taken die door professionals worden vervuld.

Dit leidt op termijn tot een kostenbesparing door het minder inzetten van dure voorzieningen.

Borgingsplan wordt in oktober/november 2018 opgesteld met de kerngroep NetWERKT versterkt.

Er is een netwerk "Samen tegen eenzaamheid in Den Helder" opgezet en operationeel. Visienota en plan van aanpak "Netwerk Samen tegen eenzaamheid in Den Helder" is gereed.

Acties die in het plan van aanpak genoemd staan, worden nader uitgewerkt door het netwerk en – indien nodig – voorgelegd aan de gemeente.

Pilots Sociale Innovatie:

Het inrichten van een testlocatie wijkcentrum Visbuurt 3.0 loopt. Medio november is het plan van aanpak voor de inrichting van het wijkcentrum gereed. Het plan wordt opgesteld door kerngroep van organisaties en bewoners.

Slow Work: het doel hiervan is mensen met een grote afstand tot de reguliere arbeidsmarkt door te stromen naar één van de vele werkgebieden die in de gemeente voorhanden zijn.

De startbijeenkomst met 4 Kopp gemeenten over ideeën en toepassing van Slow Work heeft plaatsgevonden in september 2017. Een kerngroep, bestaande uit werkgevers, medewerkers van gemeente en GRGA stellen een plan van aanpak op, welke medio oktober/november 2017 gereed is.

Den Helder Suns scoort met "Assist": De basketbalvereniging organiseert clinics voor basisschoolleerlingen, leerlingen van het middelbaar onderwijs en ouderen (55+). In de clinics staan sociaal contact, gezond bewegen en gezonde voeding centraal. Naast het bevorderen van een gezonde leefstijl, worden jongeren met een achterstand tot de arbeidsmarkt een intensieve trainingsstage - binnen de basketbalorganisatie SUNS of binnen bedrijven die gelieerd zijn aan de club – aangeboden.

6.2.1 Bevorderen van de eigen kracht van inwoners. Preventief acteren door inzet van laagdrempelige algemene voorzieningen, waardoor inwoners minder gebruik maken van maatwerkvoorzieningen. Het bieden vna (zicht op) werk en het investeren in de groep van

6.2.3 Bieden van een vangnet (in de vorm van maatwerkvoorzieningen) voor inwoners die (tijdelijk) niet in staat zijn om op eigen kracht vorm en inhoud aan hun leven te geven

Van het rijk ontvangt de gemeente via de decentralisatie-uitkeringen verhoogde asielinstroom 2017 ongeveer € 100.000 extra. De raad wordt verzocht deze middelen toe te voegen aan het uitvoeringsbudget 'Minderheden'.

De verwachting is dat de uitvoering van de programma's ten behoeve van de vergunninghouders zullen doorlopen in 2018. Bij de jaarrekening 2017 zult u hier nader over worden geïnformeerd en zal mogelijk gevraagd gaan worden om budget over te hevelen naar 2018 t.b.v. de uitvoering van deze programma's.

Het budget voor Pgb's Jeugd zal in 2017 € 150.000 lager uitvallen dan geraamd. De reden hiervoor is dat cliënten hun Pgb's hebben omgezet naar ZIN (zorg in natura, gecontracteerde zorgaanbieders). Daarnaast blijkt uit de ontvangen halfjaar rapportages van de zorgaanbieders dat het gebruik van begeleiding onder jongeren toeneemt. Op dit moment kan hier nog geen verklaring voor worden gegeven. De prognose is dat hier € 500.000 extra budget voor nodig is. Daarnaast zien we uit de genoemde rapportages ook een toename van de lasten van Residentiële hulp. De lasten zullen hierdoor met ongeveer € 300.000 stijgen.

6.2.5 Versterken van het armoedebeleid met een sterkere focus op preventie. Dit moet leiden tot minder inwoners die in armoede leven

In november 2017 wordt het beleidsplan schulddienstverlening 2018-2021 aan de raad aangeboden. In dit plan wordt de visie op de schuldenaanpak gegeven en worden beleidsdoelen geformuleerd.

De lasten inkomensvoorzieningen kunnen worden bijgesteld. Enerzijds omdat het aantal gemiddeld aantal cliënten over 2017 is verlaagd naar 1.800 (30 minder). Daarnaast werden de lasten bepaald op basis van het gemiddelde jaaruitkering aangegeven door het rijk van € 14.000. Uit de realisatie van 2015 en 2016 blijkt dit voor de cliënten in de gemeente Den Helder een bedrag van € 13.000 was. Voor de raming van de lasten wordt hier nu vanuit gegaan en bedraagt de geraamde uitkeringslast € 23.940.000 (€ 1.260.000 minder). Daarnaast is de rijksbijdrage BUIG 2017 vastgesteld op € 24.165.000 (€ 240.000 hoger). De in de begroting opgenomen onttrekking in het kader van de inkomensvoorzieningen aan de reserve Sociaal Domein buigt hierdoor om in een dotatie.

Van de Gemeenschappelijke Regeling Gesubsideerde Arbeid is als gevolg van de vaststelling van de Jaarrekening 2016 een onvoorzien bedrag van € 190.000 terug ontvangen. Dit was niet geraamd.

Van het COA wordt in 2017 een bijdrage van € 100.000 in de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielgerechtigden geraamd. Dit was niet geraamd.

De hierboven vermelde mutaties leiden tot een verhoging van geraamde dotatie aan de reserve Sociaal Domein met ongeveer € 865.000. Een bedrag van ongeveer € 165.000 wordt gedekt a.g.v. de wijzigingen septembercirculaire gemeentefonds.

Overige ontwikkelingen

Programma 7 Volksgezondheid en milieu**7.1 Het klimaatbestendig maken van Den Helder**

7.1 Het klimaatbestendig maken van Den Helder

7.2 Het nemen van maatregelen op het gebied van energiebesparing, het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen en de overgang naar duurzame energie

7.2 Het nemen van maatregelen op het gebied van energiebesparing, het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen en de overgang naar duurzame energie

7.2.1 Toepassen van duurzame maatregelen in het gemeentelijk vastgoed

7.3 Het functioneren van de riolering verder verbeteren

7.3 Het functioneren van de riolering verder verbeteren

7.3.2 Meer kostenbewust vervangen of renoveren van slechte riolering

7.4 Het terugdringen van structurele overlast door hemelwater of hoge grondwaterstanden

7.4 Het terugdringen van structurele overlast door hemelwater of hoge grondwaterstanden

7.4.1 Concrete aanpak van de zorgplichten hemel- en grondwater

7.5 Realiseren van de doelstelling van de rijksoverheid door gescheiden inzameling (bronscheiding) van huishoudelijk afval, in 2020 te komen tot 75% materiaalgebruik

7.5 Realiseren van de doelstelling van de rijksoverheid door gescheiden inzameling (bronscheiding) van huishoudelijk afval, in 2020 te komen tot 75% materiaalgebruik

Zoals bekend heeft vanaf 1 maart 2017 m.b.t. restafval en plastic, blik en drinkpakken een frequentiewisseling plaatsgevonden. Deze maatregel heeft geleid in het tweede kwartaal van 2017 t.o.v. hetzelfde kwartaal 2016 tot een toename van de bronscheiding aan huis van 48 naar 58%. Er worden meer positieve stromen ingezameld en minder huishoudelijk restafval. In de periode december 2017 - februari 2018 wordt begonnen met de fysieke invoering van 'restafval' in Julianadorp. De rest van de stad volgt in de loop van 2018 e.v. Het is de verwachting dat de bronscheiding aan huis dan nog verder substantieel zal toenemen.

Overige ontwikkelingen

Van het Afvalfonds ontvangt Den Helder een vergoeding voor herbruikbare componenten huishoudelijk afval welke wordt doorbetaald aan de Huisvuil Centrale Alkmaar die de inzameling ervan verzorgt. Dit verhoogt de lasten en de baten met € 325.000.

Vanwege hogere opbrengsten (€ 26.000) en hogere kosten voor exploitatie en onderzoek (€ 149.000) ontstaat er per saldo een nadeel op de post riolering van € 123.000. Het gevolg hiervan is dat de dotatie in de voorziening riolering met € 123.000 wordt verlaagd.

In 2018 voorzien we meer werk aan de riolering dan in de jaren ervoor. Met de voorbereiding daarvan zijn we gestart in 2017, de uitvoering volgt in 2018. Door het grotere werkvolume hebben we in de voorbereiding meer extern advies en ondersteuning nodig gehad dan begroot.

Programma 8 Ruimte en Stedelijke Vernieuwing

8.1 Het stadshart biedt ruimte voor: genieten (stadspark, terrasjes, ijsbaan), gezellig winkelen, ondernemen en initiatieven ontplooiën, aantrekkelijke plek om te wonen, uitnodigende en aantrekkelijke entrees en goede bereikbaarheid

8.1 Het stadshart biedt ruimte voor: genieten (stadspark, terrasjes, ijsbaan), gezellig winkelen, ondernemen en initiatieven ontplooiën, aantrekkelijke plek om te wonen, uitnodigende en aantrekkelijke entrees en goede bereikbaarheid			
8.1.1 Ontwikkeling Halter Bellevue			
8.1.2 Ontwikkeling Anton Pieckplein			
8.1.3 Aanpak aanloopstraten Koningstraat en Spoorstraat			
8.1.4 inrichting stationsvoorplein			
8.1.5 Ontwikkelen horeca Willemsoord			
8.1.6 Herstructurering aanloopstraten Koningstraat en Spoorstraat			

8.2 Ontwikkelen van de woonkwaliteit

8.2 Ontwikkelen van de woonkwaliteit			
8.2.1 Vraaggericht bouwen, met oog voor de kwaliteit die de woonconsument vraagt			
8.2.3 Duurzame inrichting van de woon- en leefomgeving			

8.3 Stad en platteland hebben ruimtelijke kwaliteit die aansluit bij de identiteit van de stad

8.3 Stad en platteland hebben ruimtelijke kwaliteit die aansluit bij de identiteit van de stad			
--	---	---	--

Overige ontwikkelingen

Conform de nota afstoten vastgoed verkopen we de Weststraat 60 dit jaar (€ 102.000). Zoals voorzien lijden we verlies op de boekwaarde (€ 23.500), wat we verrekenen met de hiervoor ingestelde egalisatiereserve Vastgoed.

Algemene mededelingen

In de financiële overzichten zijn de begrotingswijzigingen van de eerste Turap en de besluitvorming van de jaarrekening 2016 verwerkt. In deze Turap is nog een aantal algemene aanpassingen verwerkt. Het gaat om de volgende elementen:

Algemene uitkering:

In de tweede tussenrapportage worden de uitwerkingen vanuit de septembercirculaire van het gemeentefonds verwerkt. De verwerking van de septembercirculaire laat een lichte daling van het accres zien (e.e.a. in het kader van de trap op-trap af systematiek) van € 157.000.

De maatstaven, daaronder kunt u verstaan, bijvoorbeeld het aantal bijstandsontvangers, inwoneraantal en aantallen leerlingen, blijven in de septembercirculaire gehandhaafd conform de meicirculaire. Wel zijn er ontwikkelingen bij de stelpost BTW-compensatiefonds. In de septembercirculaire wordt de ruimte onder het zogeheten plafond van de BTW-compensatiefonds naar beneden bijgesteld. Op basis van de meest recente

cijfers wordt de stelpost volledig afgeraamd.

Bij de decentralisatie- en integratie-uitkeringen is een aantal positieve effecten waarneembaar: onder andere bij de uitkering Verhoogde asielinstroom voortvloeiend uit het Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom. Maar ook bij de integratie-uitkering Sociaal Domein. In totaal komt dit uit op een voordelig effect van € 141.000. Kijkend naar het effect van de totale algemene uitkering op het begrotingssaldo gecorrigeerd met de aan het Sociaal Domein toe te rekenen posten met betrekking tot verschillende uitkeringen, resulteert dat in een nadelig effect van per saldo € 298.000 (bestaande uit een daling van het accres en de vrijval van de stelpost BCF) vanuit de algemene uitkering.

Administratieve ontwikkelingen:

In navolging op de recente wijzigingen in de Bbv doen zich nog budgettair neutrale wijzigingen voor. Het gaat hierbij vooral om verschuivingen tussen de baten- en lastenzijde; per saldo zijn dit neutrale aanpassingen. Maar in het kader van rechtmatigheid is aanpassing noodzakelijk. Concreet gaat het ondermeer om wijziging van de verwerking van de baten en lasten van het taakveld 34 Toerisme en om een andere verwerking van de inkomsten van detacheringen van medewerkers.

Deze wijzigingen zien er als volgt uit:

Programma	Soort	Bedrag
1	Baten	€ 709.120
	Lasten	-/- € 709.120
2		-/- € 429.396
3		€ 229.396
5		€ 200.000
6	Baten	€ 118.356
	Lasten	-/- € 118.356

Financiële informatie

Overzicht reserves

Naam	Beginsaldo		Onttrekking		Toevoegingen		Eindsaldo
	2017	begroot 2017	begroot 2017	Saldo april 2017	2e Turap 2017	2e Turap 2017	
Algemene reserve	25.568.325	5.655.014	10.784.882	20.438.457		240.225	20.198.232
Totaal Algemene reserve	25.568.325	5.655.014	10.784.882	20.438.457	0	240.225	20.198.232
Nieuwbouw stadhuis	1.702.491		752.000	950.491			950.491
Woonomgeving De Schooten	412.603		120.000	292.603			292.603
Ontwikkelingsfonds M3cluster	200.000			200.000			200.000
Strategische Visie	8.008.539	2.751.000	3.225.290	7.534.249			7.534.249
Drooghe Weert	232.000			232.000			232.000
Revolverend fonds duurzame OV	120.000		40.000	80.000		-40.000	120.000
Co.-financiering Casino	542.000		542.000	0			0
Inrichting A.Pieckplein	807.948		756.000	51.948			51.948
Noorderhaaks	2.015.927		800.000	1.215.927		1.215.927	0
Bijdrage lokatie RWS+	1.600.000			1.600.000			1.600.000
EFRO		200.000	100.000	100.000			100.000
Totaal Beleidsprioriteiten	15.641.508	2.951.000	6.335.290	12.257.218	0	1.175.927	11.081.291
Kunstopdr./aank.kunstvoorwerpen	125.757			125.757			125.757
Monumenten	271.803			271.803		195.175	76.628
B.N.L.S.	71.642			71.642			71.642
Bovenwijkse voorzieningen	133.245			133.245			133.245
Bodemsanering	542.803	120.000	613.023	49.780			49.780
Onderwijs huisvesting	4.222.630	398.146	269.600	4.351.176			4.351.176
Totaal Meerjarig beleid	5.367.881	518.146	882.623	5.003.404	0	195.175	4.808.229
Herontwikkeling Lidwina	787.525		787.524	1			1

DIVMAG - terrein	227.044		50.000	177.044			177.044
Aankopen SH wet Voorkeursrecht	1.942.704		63.313	1.879.391			1.879.391
Sociaal Domein	10.160.000	3.227.230	1.684.417	11.702.813	-286.841	-1.150.450	12.566.422
Af te stoten gemeentelijk vastgoed	464.129	48.773		512.902		23.526	489.376
Totaal Buffer voor risico's	13.581.403	3.276.003	2.585.254	14.272.152	-286.841	-1.126.924	15.112.235
Blankmanstraat woonwagens	97.901		13.000	84.901			84.901
Duinen Noordkop	171.750		12.250	159.500			159.500
Verpl.kinderboerderij	295.071		17.670	277.401			277.401
Nieuwbouw Stadhuis	1.057.816			1.057.816			1.057.816
Exploitatie Parkeren	494.000			494.000			494.000
Totaal Egalisatiereserves	2.116.539	0	42.920	2.073.619	0	0	2.073.619
Nieuwbouw Pijler/Herderschee	1.669.868	67.138	126.584	1.610.422			1.610.422
Onderwijs cluster Pasteurstraat	2.233.481	88.996	153.172	2.169.305			2.169.305
Parkeerterrein De Schooten kap.Ist		120.000		120.000			120.000
A.Pieckplein kap.Ist		756.000		756.000			756.000
Noorderhaaks kap.Ist		800.000		800.000	1.215.927		2.015.927
Fietspad Duinweg kap lasten		280.000		280.000			280.000
Streepjesberg kap lasten					250.000		250.000
Totaal Technische reserve	3.903.349	2.112.134	279.756	5.735.727	1.465.927	0	7.201.654
Totaal Alle Reserves	66.179.004	14.512.297	20.910.725	59.780.576	1.179.086	484.403	60.475.259

Kredieten

Prog.	jaar van toekenning	Investering	(Restant) krediet 2017	Uitgaven 28-8-17	Restant Krediet	Status A/I/U/V
1	2013	Software	46.470	0	46.470	U
1	2014	Software	62.955	0	62.955	U
1	2016	Software	7.644	0	7.644	A
1	2016	Software	250.000	0	250.000	U
1	2017	Software	225.000	0	225.000	U
1	2015	Servers en storage	46.516	0	46.516	U
1	2016	Servers en storage	150.000	0	150.000	U
1	2017	Servers en storage	250.000	0	250.000	U
1	2016	Netwerk	59.728	0	59.728	I
1	2016	Vergaderapparatuur	175.703	191.172	-15.469	A
1	2016	Kassasysteem	4.805	0	4.805	A
1	2017	Telefonie	300.000	0	300.000	U
1	2017	Meubilair	461.340	0	461.340	I
1	2016	Auto 285 (Schooten)	45.000	0	45.000	I
1	2016	Auto 286 (Julianadorp)	45.000	0	45.000	I
1	2016	Tractor 225	27.000	0	27.000	I
1	2017	Auto 107	55.000	0	55.000	I
1	2017	Auto 244 Nw Den Helder	45.000	0	45.000	I
1	2017	Auto 245	55.000	0	55.000	I
1	2017	Auto 246	55.000	0	55.000	I
1	2017	Auto 247	55.000	0	55.000	I
1	2017	Kolkenzuiger 432	185.000	0	185.000	I
1	2017	Veegmachine 425	145.000	0	145.000	I
1	2017	Renovatie Stadhuis	752.000	124.026	627.974	I
2	2017	Noorderhaaks	800.000	831	799.169	I
2	2017	Anton Pieckplein	756.000	0	756.000	U
2	2017	Park.terr. De Schooten	120.000	0	120.000	I
2	2012	PK Koninckshoek	659.820	18.015	641.805	I
2	2017	Fietspad Duinweg	0	4.153	-4.153	I
2	2017	Aanleg LED verlichting	300.000	0	300.000	I
2	2016	Nutsvoorz. reddingsposten	46.934	57.568	-10.634	I
3	2017	Marktkasten	105.000	102.350	2.650	A
4	2010	Bouw.vz. Comenius	24.000	0	24.000	I
4	2016	Bouw.vz. Comenius	14.534	0	14.534	I
4	2017	Nieuwbouw Spinaker	2.673.000	2.190.000	483.000	I
4	2017	Ren. Cluster Drooghe Bol	2.620.000	0	2.620.000	I
4	2013	BV De Strandjutter	134.221	0	134.221	I

4	2016	Bouwkundige voorzieningen	73.988	0	73.988	U
5	2015	Aanvullende wzh nw Zwembad	131.881	16.752	115.129	A
5	2013	Asfalt deel paden Quelderduyn	88.346	0	88.346	A
5	2015	De Dogger, windsingels	39.135	0	39.135	I
5	2015	Hekwerk Streepjesberg	79.499	0	79.499	A
5	2015	Asfalt Quelderduyn	122.296	0	122.296	A
5	2015	Quelderduyn drainage speelveld	214.019	8.610	205.409	I
5	2015	Kunstgrasvelden FC Den Helder	375.793	35.881	339.912	A
5	2016	Hekwerk Streepjesberg	88.053	0	88.053	A
5	2017	Drainage voetbalveld Zeemacht	46.653	0	46.653	U
5	2017	Hekwerk De Schooten	44.027	0	44.027	U
7	2016	Bobat minikraan	30.000	19.845	10.155	I
7	2015	Te activeren rioolwerk	271.161	109.452	161.709	I
7	2016	Te activeren rioolwerk	491.000	114.212	376.788	I
7	2017	Te activeren rioolwerk	724.000	70.000	654.000	I
7	2017	Pompen en gemalen	100.000	0	100.000	I
7	2016	t.l.v. voorziening riolering	458.000	49.929	408.071	I
7	2017	t.l.v. voorziening riolering	323.000	120.597	202.403	I
			15.458.521	3.233.393	12.225.128	

Toelichting kredieten

De kredieten zijn beoordeeld op A=afgewikkeld, I = in uitvoering, U = de uitvoering is niet in 2017 en is uitgesteld en V = het krediet kan vervallen.

Kredieten in uitvoering lichten we niet toe, behalve als een extra toelichting nodig is.

De kredieten die zijn uitgesteld of vervallen zijn, lichten we hieronder toe.

Toelichting:

Programma 1

Deze kredieten zijn nodig voor de reguliere vervanging van een aanzienlijk gedeelte van bestaande centrale ICT componenten. In voorgaande jaren lagen deze vervangingsmomenten over meerdere aansluitende jaren verspreid. Gezien de huidige onderlinge afhankelijkheid zijn deze echter niet meer afzonderlijk te vervangen. In 2017 is een marktverkenning gestart naar een gecombineerde vervanging van deze componenten in 2018. Hiervoor zullen zowel de beschikbare vervangingskredieten uit 2017 als 2018 nodig zijn.

Programma 2

De ontwikkeling van het Anton Pieckplein is tot stand gekomen op initiatief van Assorgia in samenwerking met Woningstichting Den Helder en de gemeente. In de samenwerkingsovereenkomst is afgesproken dat de ontwikkeling bestaat uit drie stappen, waarbij de aanleg van het plein (wat de verantwoordelijkheid is van de gemeente) de derde stap betreft. Zolang de overige twee stappen nog niet zijn gestart c.q. afgerond, kan de gemeente niet beginnen met de aanleg van het plein

Programma 4

Programma 5

Financieel overzicht

(x € 1.000)				
Programma	Lasten			
	Primitief begroot 2017	Begroting actueel	Prognose werkelijk	Prognose afwijking prog rap
1. Bestuur en ondersteuning	33.516	45.732	45.524	-208
2. Openbare ruimte	12.239	12.556	12.044	-512
3. Economische zaken	2.965	1.790	2.079	289
4. Onderwijs	8.686	8.190	8.357	167
5. Sport, Cultuur en Recreatie	9.614	10.308	10.544	236
6. Sociaal Domein	85.911	91.815	91.109	-706
7. Volksgezondheid en Milieu	14.684	17.373	17.711	337
8. Ruimte en stedelijke vernieuwing	9.636	11.159	11.283	125
Saldo voor bestemming	177.250	198.922	198.651	-271

1. Bestuur en ondersteuning	1.319	7.618	7.107	-511
2. Openbare ruimte	1.676	1.956	3.422	1.466
3. Economische zaken	0	200	200	0
4. Onderwijs	0	398	398	0
6. Sociaal Domein	0	0	225	225
7. Volksgezondheid en Milieu	120	120	120	0
8. Ruimte en stedelijke vernieuwing	0	49	49	0
Mutatie in reserves	3.115	10.341	11.520	1.179
Saldo na bestemming	180.365	209.263	210.171	908

Programma	Baten			
	Primitief begroot	Begroting actueel	Prognose werkelijk	Prognose afwijking prog rap
	2017			
1. Bestuur en ondersteuning	-123.414	-134.076	-133.126	950
2. Openbare ruimte	-813	-1.026	-1.126	-100
3. Economische zaken	-1.358	-1.488	-1.582	-94
4. Onderwijs	-1.235	-1.702	-1.939	-237
5. Sport, Cultuur en Recreatie	-916	-972	-972	0
6. Sociaal Domein	-25.572	-26.881	-27.381	-500
7. Volksgezondheid en Milieu	-13.826	-14.198	-14.549	-351
8. Ruimte en stedelijke vernieuwing	-7.064	-7.573	-7.665	-92
Saldo voor bestemming	-174.198	-187.916	-188.340	-423
1. Bestuur en ondersteuning	-444	-9.290	-9.040	250
2. Openbare ruimte	-1.058	-1.058	-2.684	-1.626
3. Economische zaken	-1.500	-300	-300	0
4. Onderwijs	-684	-562	-562	0
5. Sport, Cultuur en Recreatie	-286	-828	-824	5
6. Sociaal Domein	-676	-1.547	-397	1.150
7. Volksgezondheid en Milieu	-124	-676	-676	0
8. Ruimte en stedelijke vernieuwing	-1.646	-2.471	-2.494	-24
Mutatie in reserves	-6.419	-16.732	-16.976	-244
Saldo na bestemming	-180.616	-204.648	-205.316	-668
Resultaat	-251	4.615	4.856	240

Resultaat voor bestemming	3.053	11.006	10.311	-695
Mutaties in de reserves	-3.304	-6.390	-5.455	935
Resultaat na bestemming	-251	4.615	4.856	240